

Stanovisko k reportáži České televize, pořad Události ČT1 7.10.2012

Praha, 12.10.2012

LEX o.s., sdružení na ochranu práv majitelů zbraní zaujímá toto stanovisko k informacím, které se objevily v 32. minutě pořadu Události, vysílaného televizí ČT1 dne 7.10. 2012 (<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/212411000101007/>), a v přepisu pořadu na internetových stránkách ČT24 (<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/198732-cim-dal-vice-cechu-legalne-vlastni-zbran/>).

1. *„Naposledy se začátkem září dva mladíci snažili vykrást benzínku na Přerovsku. I zbraň, kterou tam vyhrožovali, byla vydaná legálně.“*

Informace je prokazatelně nepravdivá. V článku (http://olomouc.idnes.cz/parta-delniku-s-tycemi-chtela-zastavit-lupice-ti-po-nich-strileli-pyu-/olomouc-zpravy.aspx?c=A120906_102310_olomouc-zpravy_stk) se lze nalézt přímou citaci náměstka krajského ředitele policie Olomouckého kraje Karla Kadlece, který uvádí, že všechny zbraně použité při činu byly drženy nelegálně a pachatelé jsou stíháni mimo jiné za nedovolené ozbrojování. Není přitom pochyb, že se jedná o tentýž čin, neboť fotografie jedné ze zbraní (samopal vz. 61 Škorpión) ukazovaná v reportáži je očividně totožná s jednou z fotografií, které jsou zveřejněny i u výše uvedeného zdroje. Oficiální informaci policie ČR o tomto činu lze nalézt zde: <http://www.policie.cz/clanek/strelba-a-loupezne-prepadeni.aspx>.

2. *„S legálně drženými zbraněmi taky probíhají ročně desítky loupežných přepadení.“*

Zpochybňujeme věrohodnost tohoto tvrzení. Naše sdružení se již léta snaží získat statistiky kriminality s legálně drženou zbraní rozdělené podle druhu trestné činnosti. Odpověď oficiálních míst však vždy byla, že takto podrobně se statistiky nevedou. Lze tedy pochybovat, že je tato informace jakkoli podložená.

3. *„Výzkumy ale ukazují, že spolu s vlastnictvím zbraně roste riziko vraždy nebo sebevraždy v rodině.“*

Namítáme nevyváženost této informace. Některé výzkumy skutečně k tomuto závěru došly, jiné jej však popírají (např. zde http://www.law.harvard.edu/students/orgs/jlpp/Vol30_No2_KatesMauseronline.pdf) Reportáž výše zmíněné tvrzení podává jako fakt, přičemž ve skutečnosti tato otázka stále není spolehlivě zodpovězena.

4. *„Ještě nikdy nebylo v Česku tolik lidí, kteří vlastní legálně zbraň. Počet ozbrojených Čechů rok*

od roku roste ... Letos je v Česku registrovaných už víc než sedm set třináct tisíc zbraní. “

Reportáž z počtu držených zbraní usuzuje na počet držitelů zbraní, a to bez ověření správnosti takového úsudku. Přitom z údajů o počtu zbraní a jejich držitelů v letech 2003-2009 (pozdější údaje nejsou k dispozici) vyplývá, že v tomto období zůstával počet držitelů zbraní stabilní, ačkoli počet držených zbraní se zvyšoval.

„Od roku 2003 je počet držitelů zbrojního průkazů téměř konstantní. Zvyšuje se pouze počet legálně držených zbraní podléhajících registraci. To znamená, že držitelé zbrojního průkazu si pořizují další zbraně, ale nezvyšuje se podíl ozbrojených osob,“ říká mluvčí ministerstva vnitra Denisa Čermáková. (<http://www.penize.cz/ochrana-spotrebitele/230648-cesi-jsou-strelci!-legalne-drzenych-zbrani-je-u-nas-pres-sedm-set-tisic>)

5. *„Češi mají největší zájem o krátké palné zbraně, mezi nejprodávanější české výrobky patří samonabíjecí pistole. “*

Tvrzení je prokazatelně nesprávné. Podle údajů ministerstva vnitra ČR kulminoval počet zbraní kategorie B, kam patří pistole a revolvery, v roce 2005 a od té doby klesá. Celkový nárůst počtu zbraní je způsoben rychlým růstem počtu zbraní kategorie C, tj. zejména sportovních a loveckých. Statistická data ohledně počtu legálně držených zbraní naleznete zde:

<http://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-a-strelivo-92.aspx> .

6. *„Zbraní v Česku je ale ve skutečnosti mnohem víc. Odhaduje se, že dalších až deset tisíc jich tady koluje nelegálně. Přesná čísla samozřejmě neexistují. “*

Ačkoli s touto informací lze částečně souhlasit, odhad 10 000 nelegálních zbraní je silně podhodnocený. Kvalifikované odhady se pohybují v rozmezí jedno-až dvojnásobku počtu zbraní držených legálně. Při posledních třech amnestiích na nelegální zbraně jich bylo přihlášeno 15793, a přesto jich policie při vyšetřování trestné činnosti ročně zabaví kolem čtyř set.

(http://www.lidovky.cz/lide-pri-zbranove-amnestii-odevzdali-7897-nelegalnich-zbrani-pon-/ln_domov.asp?c=A090805_132804_ln_domov_ter)

7. V rozhovoru s vedoucím psychologie Policie ČR Václavem Voskou zaznělo tvrzení:

„...zatímco mladší generace už nemusí mít ty předsudky a zábrany si zbraň pořídit. “

které bylo v přepisu na internetových stránkách změněno na

„...zatímco mladší generace už nemá zábrany si zbraň pořídit. “

tedy bylo vypuštěno slovo „předsudky“. Domníváme se, že touto úpravou byl v nezanedbatelné míře změněn význam informace. Jelikož jde o citaci, jde o dle našeho názoru o porušení zásad novinářské etiky.

8. Dále namítáme nevyváženost celé reportáže, neboť se soustředila na vysoký počet legálně držných zbraní a na jejich kriminální zneužití, aniž by věnovala stejnou pozornost jejich legálnímu používání (sport, lov, obrana). Při informování o kriminálním zneužití byla pominuta skutečnost, že ačkoli se v letech 2003-2009 počet legálních zbraní zvyšoval, úroveň jejich kriminálního zneužití klesala, přičemž poslední zveřejněný údaj (51 trestných činů v roce 2009) je historické minimum. Tyto údaje lze dohledat zde (<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>), v každé zprávě v sekci „Násilná kriminalita“.

Za LEX o.s., sdružení pro ochranu práv majitelů zbraní

David Karásek, člen představenstva

david.karasek@gunlex.cz

<http://www.gunlex.cz>